

Aldona Mikulionienė apie save

Gimiau mažame miestelyje Kupreliškyje tarp Biržų ir Kupiškio. Tėvas – apylinkėje garsus statybininkas-mūrininkas, stalius-baldžius. Nusipirko sodybą miestelio pakraštyje su dviem hektarais žemės netoli gimtųjų namų. Mama pasogos gavo tris hektarus žemės. Taigi, turėjo penkis hektarus, bet norėjo didesnio ūkio. Tėvas negėrė, nerūkė, niekada nesikeikė. Mama buvo gera šeimininkė, sumani ir darbšti, dabar sakytime – versli. Augino ridikėlius, kepė bandeles ir jas parduodavo. Augino antis ir kalakutus. Jau ruošėsi pirkti 30 ha ūkį, bet užėjo rusai. „Nenusipirkom, tai ir Sibiro nematėm“, – vėliau sakydavo.

Augom keturiose – dvi vyresnės sesutės ir du jaunesni broliukai. Aš – antra iš eilės. Sesuo Birutė penkeriais metais vyresnė. Visi turėjom pareigų pagal amžių, ne tik teisių kaip dabar. Nuo mažens žinojom, kad niekas negimė mokėdamas – visi išmoko. Tai ar mes už tuos visus blogesni? Visi baigėm mokslus. Birutė agronomė, broliai inžinieriai, 15 metų jaunesnė sesuo iš antros tėvo santuokos – ekonomistė. Kai mirė mamytė, man ėjo trylikti metai.

Mokyti labai norėjau. Sekėsi puikiai. Mokytojai buvo geri. Beveik visi bendraklasiai, stodami į aukštąsias mokyklas, stojamuosius egzaminus išlaikė geresniais pažymiais negu buvo įvertinti Kupreliškio vidurinėje mokykloje. Dabar miestelyje nebėra net pradinės mokyklos.

Universitete dėstė neeiliniai žmonės. Lietuvių literatūrą – Vanda Zaborskaitė, Meilė Lukšienė, Irena Kostkevičiūtė (literatūros katedra buvo išvaikyta mums bebaigiant studijas), tautosaką – Donatas Sauka, kalbą – Zigmąs Zinkevičius, Jonas Kazlauskas, Vytautas Mažiulis. Bendrakursiai – būsimi garsūs žmonės: filosofas Krescencijus Stoškus, poetas Vladas Šimkus, teatrologė Gražina Mareckaitė, rašytojos Ema Mikulėnaitė, Milda Telksnytė. Reikėjo pasitempti. Atsivėrė universiteto bibliotekos lobiai, Lietuvių tautosakos institutas, kur savanoriaudavau kataloguojant tautosaką, prakalbo Vilniaus miestas ir jo apylinkės. Dalyvavau tarmių aprašymo ekspedicijose, turistų klubo veikloje.

Apvaizda mane visada saugojo. Kaip ir visi, buvau komjaunuolė, bet neaktyvi. Gavau pasiūlymą – jeigu stosiu į komunistų partiją, gausiu paskyrimą į gerą darbą. Atsisakiau, širdyje išsiveidžiau. Negi aš pati, mano sugebėjimai nieko neverti? Dirbdama mokykloje į tą patį pasiūlymą atsakiau, kad dar nepasirengusi, maži vaikai, iš manęs nebus jokios naudos. Paliko ramybėje. O mano vyras architektas-restauratorius net komjaunuolis nebuvo, nors pirmame kurse pusę dienos prasėdėjo užrakintas auditorijoje su parkeriu prie popieriaus lapo, kad parašytų pareiškimą. Neparašė.

Visą gyvenimą mane supo geri žmonės: tetos, dėdės, kaimynai, bendradarbiai, draugai. Ir iki šiol naiviai tikiu, kad geri žmonės sudaro daugumą.

Aldona Mikulionienė, Kupiškis